

เราอยู่บนดาวดวงเดียวกันไหม: ภาพสะท้อนการแสวงหาความรัก ความเชื่อ และ
เสียงสะท้อนความเป็นมนุษย์

ARE WE ON THE SAME PLANET?: REFLECTIONS ON THE SEARCH FOR LOVE, BELIEF, AND THE ECHOES OF HUMANITY

กานต์มณี บุญทา | **Kanmanee Boontha**

คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ประเทศไทย | Faculty of Education and Human Development, Chaiyaphum
Rajabhat University, Chaiyaphum Province, Thailand
E-mail: thaiedu@cpru.ac.th

ไอรดา ยุ่มจตุรัส | **Airada Yumjaturat**

คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ประเทศไทย | Faculty of Education and Human Development, Chaiyaphum
Rajabhat University, Chaiyaphum Province, Thailand
E-mail: thaiedu@cpru.ac.th

ปิยชัย ศรีชื่น | **Piyachai Srichuen**

คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ประเทศไทย | Faculty of Education and Human Development, Chaiyaphum
Rajabhat University, Chaiyaphum Province, Thailand
E-mail: thaiedu@cpru.ac.th

พัทธนันท์ พาป้อ | **Phatthanant Phapor** | **ORCID ID: 0009-0007-8354-0190**

คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ประเทศไทย | Faculty of Education and Human Development, Chaiyaphum
Rajabhat University, Chaiyaphum Province, Thailand
Corresponding Author E-mail: phathanant.ph@cpru.ac.th

Received: (November 16, 2024); Revised: (January 13, 2025); Accepted: (February 17, 2025)

Citation:

กานต์มณี บุญทา, ไอรดา ยุ่มจตุรัส, ปิยชัย ศรีชื่น, และพัทธนันท์ พาป้อ. (2568). เราอยู่บนดาวดวงเดียวกันไหม: ภาพสะท้อนการ
แสวงหาความรัก ความเชื่อ และเสียงสะท้อนความเป็นมนุษย์. *วารสารวิจัยและนวัตกรรมเพื่อความยั่งยืน (JRIS)*, 2(1),
93-106.

Boontha, B., Yumjaturat, A., Srichuen, P., & Phapor, P. (2025). Are we on the same planet? : reflections on the search
for love, belief, and the echoes of humanity. *Journal of Research and Innovation for Sustainability (JRIS)*,
2(1), 93-106.

ABSTRACT

The literary critique of *"Are We on the Same Planet?"* explores the award-winning poetry collection by Nita Masiri, which received first prize in the 20th Seven Book Awards. This work reflects human emotions, beliefs, and relationships within a social context through the use of beautiful language and philosophical inquiry. The critique focuses on analyzing the content, literary values, and humanistic reflections, such as love, conflict, and the quest for life's meaning in the modern era. Using the title as a starting point, readers are encouraged to consider unity and differences in ideologies. Additionally, the analysis covers writing techniques, poetic forms, and social values that inspire and connect the author with the audience. This critique provides a deep interpretation that helps readers understand the author's intentions and the significance of poetry as a tool for emotional healing.

Keywords: Nita Masiri, poetry collection, human relationships, literary values, Seven Book Awards

บทคัดย่อ

บทวิจารณ์วรรณกรรมเรื่อง "เราอยู่บนดาวดวงเดียวกันไหม" เป็นการศึกษาผลงานรวมบทกวีที่ได้รับรางวัลชนะเลิศเซเวนบุ๊กอวอร์ด ครั้งที่ 20 โดย นิตา มาศิริ ซึ่งสะท้อนความรู้สึก ความเชื่อและความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ในบริบททางสังคม ผ่านการใช้ภาษาที่งดงามและการตั้งคำถามเชิงปรัชญา การวิจารณ์เน้นวิเคราะห์เนื้อหา คุณค่าด้านวรรณศิลป์ และภาพสะท้อนความเป็นมนุษย์ เช่น ความรัก ความขัดแย้ง และการแสวงหาความหมายของชีวิตในยุคปัจจุบัน โดยใช้ชื่อเรื่องเป็นจุดตั้งต้นให้ผู้อ่านพิจารณาความเป็นเอกภาพและความแตกต่างในเชิงอุดมการณ์ นอกจากนี้ การวิจารณ์ยังครอบคลุมถึงกลวิธีการเขียน ลักษณะคำประพันธ์ และคุณค่าทางสังคมที่ช่วยสร้างแรงบันดาลใจและความเชื่อมโยงระหว่างผู้ประพันธ์กับผู้อ่าน งานวิจารณ์ชิ้นนี้จึงเป็นการตีความเชิงลึกที่ช่วยให้เข้าใจเจตนารมณ์ของผู้ประพันธ์และความสำคัญของบทกวีในฐานะเครื่องมือเยียวยาจิตใจ

คำสำคัญ: นิตา มาศิริ, รวมบทกวี, ความสัมพันธ์มนุษย์, วรรณศิลป์, เซเวนบุ๊กอวอร์ด

1. บทนำ

"เราอยู่บนดาวดวงเดียวกันไหม" กวีนิพนธ์ผลงานของ "นิตา มาศิริ" ซึ่งเป็นชื่อที่สะท้อนตัวตนของ "สาวตรี ทนแสน" ผู้เริ่มต้นการเดินทางบนเส้นทางวรรณกรรมด้วยความรักในการอ่านหนังสือ จากประสบการณ์ในการอ่านอย่างสม่ำเสมอ เธอได้นำความรู้และความเข้าใจเหล่านั้นมาพัฒนางานเขียนของตนในหลากหลาย

ประเภท ผลงานของนิดา มาศิริได้รับการส่งเข้าประกวดในโครงการต่าง ๆ และคว้ารางวัลมากมาย โดยเฉพาะหนังสือรวมบทกวี “เราอยู่บนดาวดวงเดียวกันไหม” ซึ่งได้รับรางวัลชนะเลิศเซเวนบุ๊คอวอร์ด ครั้งที่ 20

“เราอยู่บนดาวดวงเดียวกันไหม” ผู้ประพันธ์เริ่มต้นด้วยการถ่ายทอดความรู้สึกหลังจากใช้ชีวิตทำงานในออฟฟิศ เป็นชีวิตประจำวันที่ดูเหมือนขาดสิ่งบางอย่างซึ่งยากจะอธิบายได้ ผู้ประพันธ์พบว่า “บทกวี” กลายเป็นสิ่งที่มาเติมเต็มช่องว่างภายในใจ เป็นเสมือนเพื่อนที่ช่วยบรรเทาความเหงาและเปิดพื้นที่ให้ได้สื่อสารความรู้สึกที่ลึกซึ้ง ซึ่งไม่อาจถ่ายทอดได้ด้วยคำพูดปกติทั่วไป ก่อนเข้าสู่เรื่องราวในบทกวีต่าง ๆ ผู้ประพันธ์ได้ฝากข้อความที่อบอุ่นจากใจส่งถึงผู้อ่าน เพื่อเป็นเสมือนเพื่อนร่วมเดินทางในโลกแห่งบทกวีความว่า

ท่านผู้อ่านที่รักเสมือนมิตร ขณะที่ข้าพเจ้ากำลังกดแป้นพิมพ์อยู่นี้ เป็นเวลาพักเที่ยงพอดี พอดีข้าพเจ้าอยู่ในออฟฟิศ พร้อมกับแก้วกาแฟอยู่ในเวลาว่างแบบนี้ ข้าพเจ้ามักต้องเที่ยวไปในโลกอีกใบเสมอ นีละ นั่นคือโลกของกวีและงานเขียนข้าพเจ้าปรารถนาที่จะเติมเต็มความรู้สึกขาดพร่องบางประการของชีวิต ที่ไม่สามารถสื่อสารด้วยคำพูดหรือถ้อยคำอธิบายใด ๆ ดังนั้นข้าพเจ้าจึงเขียน เขียนออกมาจากแรงขับที่อยู่ภายในเพื่อให้บทกวีเป็นเพื่อนคลายเหงาที่รอท่านมาเข้าใจ และค้นพบความหมายซึ่งยังคงดำรงอยู่ท่านอาจชอบใจหรือไม่ชอบใจ ก็ล้วนเป็นสิทธิ์ของท่าน ที่ข้าพเจ้ายินดีน้อมรับ ทว่าหากท่านปรารถนาเพื่อนเดินทางระหว่างถ้อยคำ อันหมายรวมถึงสิ่งที่ข้าพเจ้าพบเจอและส่งสารไปสู่สายตาของท่าน โปรดเชื่อเถาะว่าตัวอักษรของข้าพเจ้า สื่อสัจย์ต่อความรู้สึกเสมอและจะยินดียิ่งหากหนังสือเล่มนี้จะเป็นเพื่อนเดินทางของท่านไปทุกแห่งทุกหน (หน้าที่ 5)

หลังจากได้อ่านข้อความจากใจของผู้ประพันธ์แสดงถึงความตั้งใจและความจริงใจในการถ่ายทอดงานกวีโดยไม่เพียงแต่ต้องการให้ผู้อ่านได้สัมผัสงานเขียน แต่ยังคาดหวังว่างานเหล่านี้จะเป็นเหมือนเพื่อนร่วมเดินทางช่วยบรรเทาความเหงาและเปิดให้ผู้อ่านได้ร่วมค้นพบความหมายของชีวิตไปพร้อม ๆ กัน นิดา มาศิริ ฝากความรักและมิตรภาพผ่านตัวอักษร ให้หนังสือเล่มนี้เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผู้อ่านได้รับรู้ถึงความจริงใจและความรู้สึกที่เธอมี

“เราอยู่บนดาวดวงเดียวกันไหม” เนื้อหาของกวีเรื่องนี้กล่าวถึงภาพเรื่องราวการผ่านพบปรากฏการณ์ทางสังคมและธรรมชาติโดยเล่าถึงการเดินทางของผู้ประพันธ์ที่แสนจะวุ่นวาย เขียนหนังสือยามว่างเพื่อคลายความเหงา เส้นทางชีวิตที่ไผ่ผืนเปรียบเหมือนกระดาดใบเล็ก ๆ ที่สำคัญ เป็นแสงส่องนำทางคลายความเศร้า เยียวยาจิตใจ สื่อถึงภาพชีวิตและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์ทางสังคมและธรรมชาติ โดยเล่าถึงชีวิตของผู้ประพันธ์ ซึ่งใช้การเขียนเป็นเครื่องมือในการระบายความรู้สึก เปรียบเส้นทางชีวิตที่เธอไผ่ผืนคล้ายกระดาดใบเล็ก ๆ ที่มีความหมาย เป็นแสงนำทางในการเยียวยาจิตใจในยามทุกข์ยากตอนเด็กเติบโตมาจากความรักที่อบอุ่นมี

พ่อแม่เป็นมือที่คุ้มภัย เหมือนผ้าขาวในสายลมหนาวเมื่อก้าวเข้าสู่ช่วงวัยทำงานความสดใสกลับหมดหายไป ชีวิตเหนื่อยล้าพบเจออุปสรรคมากมายครั้งทำผิดพลาดยังมีความรักจากพ่อแม่หลอมหล่อความท้อแท้ไว้ สังคมภายนอกของการทำงานเปรียบเหมือนความรักในสังเวียน จมจมน้ำใจในความซื่อสัตย์ของตนเอง ไม่หวังผลประโยชน์ทำงานกับคนหมู่มากอย่าไว้ใจใครง่าย ๆ ความสัมพันธ์ของมนุษย์ในสังคมปัจจุบันมีการแบ่งฝ่ายกันชัดเจนจุดยืนของทุกคนคืออะไร ในวัยเด็กของเธอ เปรียบเสมือนผ้าขาวในสายลมหนาว เมื่อเข้าสู่วัยทำงานความสดใสกลับเลือนหายไป ชีวิตเต็มไปด้วยความเหนื่อยล้าและอุปสรรคต่าง ๆ แต่ถึงแม้จะมีความผิดพลาดยังมีความรักจากพ่อแม่ที่หลอมหล่อจิตใจของเธอไว้

2. บทวิจารณ์กวีนิพนธ์ “เราอยู่บนดาวดวงเดียวกันไหม”

การวิจารณ์กวีนิพนธ์ “เราอยู่บนดาวดวงเดียวกันไหม” ของนิดา มาศิริ มีแนวทางสำคัญอยู่ที่การพินิจแนวคิดของผู้ประพันธ์ผ่านเนื้อหาและภาพสะท้อนที่สื่อถึงสภาพสังคมในปัจจุบัน ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ และความขัดแย้งที่เกิดจากความคิดเห็นที่แตกต่างกัน นอกจากนี้เนื้อหาของกวีนิพนธ์แล้วยังมีการวิเคราะห์ส่วนประกอบอื่น ๆ ได้แก่ ชื่อเรื่อง ลักษณะของคำประพันธ์ ภาษาที่ใช้ กลวิธีการนำเสนอ คุณค่าด้านวรรณศิลป์ และคุณค่าทางสังคม ซึ่งทั้งหมดนี้ล้วนช่วยสะท้อนถึงความตั้งใจของผู้ประพันธ์ที่จะตั้งคำถามสำคัญเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของเพื่อนมนุษย์ว่า “เราอยู่บนดาวดวงเดียวกันไหม”

2.1 การตั้งชื่อ

การตั้งชื่อเรื่องเป็นขั้นตอนสำคัญในการประพันธ์งานวรรณกรรม ซึ่งมีบทบาทในการดึงดูดความสนใจของผู้อ่านและสะท้อนถึงเนื้อหาหรือสาระสำคัญของงานนั้น ๆ ชื่อเรื่องที่ดีย่อมสามารถสร้างความสงสัยหรือความสนใจให้กับผู้อ่านได้ในทันที ทั้งยังช่วยให้ผู้อ่านมีความเข้าใจในทิศทางหรือแนวคิดหลักที่ผู้ประพันธ์ต้องการสื่อสาร การตั้งชื่อเรื่องไม่เพียงแต่สะท้อนเนื้อหาหรือธีมหลักของเรื่อง แต่ยังต้องสอดคล้องกับบรรยากาศหรืออารมณ์ที่ผู้ประพันธ์ต้องการสร้างในงานเขียนนั้น ๆ ด้วย นอกจากนี้ การตั้งชื่อเรื่องยังเป็นการสื่อความหมายในระดับสัญลักษณ์หรือภาพพจน์ที่ช่วยให้ผู้อ่านรู้สึกถึงความลึกซึ้งและคุณค่าของงานวรรณกรรมที่ได้รับการประพันธ์ขึ้น

2.1.1 การตั้งชื่อเรื่อง

ชื่อ “เราอยู่บนดาวดวงเดียวกันไหม” ของหนังสือกวีนิพนธ์นี้มีลักษณะที่กระตุ้นความสนใจสร้างความคิด และชวนให้ผู้อ่านตั้งคำถามตั้งแต่แรกเห็นชื่อเรื่องนั้น ผู้อ่านจะสัมผัสได้ถึงความหมายเชิงปรัชญาและสะท้อนความสัมพันธ์ของมนุษย์ ชื่อเรื่องชวนให้นึกถึงความใกล้ชิดของมนุษย์ในเชิงกายภาพที่อยู่ร่วมกันบนโลกใบเดียวกัน แต่ในขณะเดียวกันก็ชวนให้ตั้งคำถามถึงความเป็นเอกภาพและความแตกต่างในเชิงความคิด วัฒนธรรม และอุดมการณ์ ซึ่งอาจทำให้เรารู้สึกว่าแม้จะอยู่บนดาวดวงเดียวกัน แต่ก็ยังมีความแตกต่างที่ทำให้รู้สึกว่าจะห่างไกลกันในบางมุมมอง

ลักษณะของการตั้งชื่อเช่นนี้ทำให้ผู้อ่านเห็นความซับซ้อนของคำว่า “เรา” ซึ่งไม่เพียงหมายถึงคนใกล้ชิดหรือกลุ่มคนที่มีความสัมพันธ์โดยตรง แต่ยังสะท้อนถึงสังคมโดยรวม ชื่อเรื่องยังใช้คำถามเชิงกวี “อยู่บนดาวดวงเดียวกันไหม” ที่เป็นทั้งการสะท้อนและท้าทายต่อแนวคิดของการอยู่ร่วมกันในโลกที่เต็มไปด้วยความหลากหลายและความขัดแย้ง ดังนั้น ลักษณะการตั้งชื่อ “เราอยู่บนดาวดวงเดียวกันไหม” เป็นการเลือกใช้ถ้อยคำที่สื่อถึงความหมายได้กว้างและมีอิทธิพลทางความคิด กระตุ้นให้ผู้อ่านพินิจถึงประเด็นความสัมพันธ์ในมิติต่าง ๆ ทั้งในระดับบุคคลและสังคม

2.1.2 การตั้งชื่อบทกวีในเรื่อง

ในรวมบทกวี “เราอยู่บนดาวดวงเดียวกันไหม” นอกจากการตั้งชื่อหนังสือแล้ว ยังมีการตั้งชื่อบทกวีในเล่มอีกด้วย การตั้งชื่อบทกวี “เราอยู่บนดาวดวงเดียวกันไหม” ในกวีนิพนธ์เรื่องนี้ เป็นการสะท้อนภาพของสังคมร่วมสมัยที่เต็มไปด้วยความขัดแย้งและการแบ่งแยกทางความคิด โดยผู้ประพันธ์ตั้งคำถามถึงความเป็นไปได้ของความสัมพันธ์ในสังคม แม้จะมีความแตกต่างหลากหลาย ทั้งในแง่ความเห็นและค่านิยมที่ขัดแย้งกัน ตัวอย่างบทกวีชื่อ “เราไม่ใช่ศัตรูกัน” ที่อยู่ในบทต่าง ๆ ของหนังสือเล่มนี้แสดงให้เห็นถึงความพยายามที่จะชี้แนะให้ผู้อ่านเข้าใจว่า แม้จะมีความเห็นต่างแต่เราก็ไม่จำเป็นต้องเป็นศัตรูกัน เราสามารถอยู่ร่วมกันได้ในสังคมที่เปี่ยมด้วยความหลากหลาย ดังตัวอย่าง

“แม้ความคิดมีข้างที่ต่างชั่ว หัวใจยังเต้นร่วในรั้วถิ่น
ธารที่เราร่วมล่องละอองดิน ยังมีลิ้นแสงตะวันซึ่งปั่นไถ”
(หน้า 88)

ในกวีบทนี้ ผู้ประพันธ์ได้สื่อสารถึงการอยู่ร่วมกันอย่างพึงพาอาศัยภายใต้ความเห็นต่างความขัดแย้ง อาจเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ในสังคม แต่การที่เราจะอยู่ร่วมกันอย่างเข้าใจและเห็นคุณค่าในความแตกต่าง เป็นสิ่งที่จำเป็นและมีความหมาย บทกวีนี้จึงมุ่งเน้นให้เห็นถึงความสำคัญของความสัมพันธ์ในสังคมสะท้อนภาพชีวิตของผู้คนที่อาจมีมุมมองต่างกัน และให้ตระหนักว่าความเห็นต่างเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้แน่นอน กระนั้นก็ตามหากเรามองหาความเข้าใจร่วมกัน ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นก็จะไม่ทำลายความสามัคคีในสังคม

หรือในบทกวีชื่อ “เราอยู่บนดาวดวงเดียวกันไหม” ได้นำเสนอประเด็นนี้ไว้อย่างชัดเจน

“บนดาวดวงเดียวกันสัมพันธ์ภาพ เคยไหมทาบทอแสงฉายแรงหวัง
ไปบนผืนแผ่นดินถิ่นหยาดยัง ท่ามกลางความเกลียดชังที่ฝังใจ”
(หน้าที่ 99)

จากบทนี้ผู้ประพันธ์ชี้ให้เห็นว่า แม้จะมีความเกลียดชังที่ฝังลึกในใจผู้คน การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขก็ยังเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ เมื่อผู้อ่านได้อ่านงานวิจารณ์นี้แล้ว คาดหวังให้ตระหนักถึงคุณค่าของการอยู่ร่วมกันในหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นความคิดที่แตกต่างเพียงใด ความปรารถนาในการสร้างความหวังและความเข้าใจในสังคมยังคงมีความสำคัญสูงสุด

2.2 ลักษณะคำประพันธ์

ลักษณะคำประพันธ์ที่ใช้ในการแต่งกวีนิพนธ์ “เราอยู่บนดาวดวงเดียวกันไหม” ผู้ประพันธ์เลือกใช้คำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ หรือที่รู้จักกันทั่วไปในชื่อกลอนสุภาพหรือกลอน 8 ซึ่งมีจุดเด่นสำคัญคือ โครงสร้างที่มีกฎเกณฑ์ชัดเจน สัมผัสที่บังคับระหว่างวรรคทำให้เกิดจังหวะไพเราะสละสลวย ผู้ประพันธ์สามารถใช้ถ้อยคำได้อย่างอิสระในการถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และเรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งทำให้กลอนสุภาพเหมาะสำหรับวรรณกรรมบรรยาย หรือเรื่องราวที่เน้นความบันเทิงควบคู่กับการให้ข้อคิด นอกจากนี้ กลอนสุภาพยังมีความพิเศษตรงที่สามารถปรับเปลี่ยนระดับความลึกซึ้งของเนื้อหาได้ตามวัตถุประสงค์ของผู้แต่ง หากต้องการสร้างบรรยากาศอ่อนหวานก็สามารถเลือกใช้คำที่ไพเราะ หากต้องการเน้นความเศร้าหรือความทุกข์ก็สามารถเลือกคำที่สะท้อนอารมณ์ได้อย่างตรงประเด็น และกวีนิพนธ์ 11 ในขณะที่ยกลอนสุภาพโดดเด่นด้านความอิสระในการเลือกใช้คำ กวีนิพนธ์ 11 ซึ่งมีความกระชับและเรียบง่ายกว่า ความกระชับนี้ทำให้กวีนิพนธ์ 11 เหมาะสำหรับการถ่ายทอดข้อคิดหรือคติธรรมต่าง ๆ อีกจุดเด่นหนึ่งของกวีนิพนธ์ 11 คือความไพเราะจากสัมผัสที่บังคับระหว่างวรรคในบทเดียวกันและระหว่างบทต่อบท ซึ่งช่วยให้เกิดจังหวะที่รื่นหู ทั้งยังง่ายต่อการจดจำ จึงเป็นเหตุผลที่กวีนิพนธ์ 11 มักถูกใช้ในวรรณกรรมสำหรับเด็กและนิทานสอนใจ เนื่องจากเนื้อหาที่กระชับและจังหวะที่สม่ำเสมอช่วยให้เด็กเกิดความสนใจและสามารถเรียนรู้ได้ง่าย

ตัวอย่างบางตอนที่แต่งโดยใช้กลอน 8 เช่น ความบางบทจากตอนที่ 3 เราอยู่บนดาวดวงเดียวกันไหม เรื่อง “ดอกไม้ต่างสี”

“เป็นสีสันเสียบแซมแต้มโลกสวย	แวดล้อมด้วยแรงหวังสะพรั่งถิ่น
จากมือที่หยิบยื่นคืนชีวิน	จากปีกที่โบยบินล่องถิ่นไพร
หลากเฉดสีแต่งพันธุ์คัดสรรกลีบ	เป็นช่วงชีพร่วมชั้นผู้ฝันไผ่
ความแตกต่างปลั่งทอยยังข้อใบ	คือเสน่ห์แมกไม้มาลัยมนตร์”

(หน้าที่ 73)

จากตัวอย่าง แสดงให้เห็นถึงความชำนาญของผู้ประพันธ์ในการใช้ฉันทลักษณ์กลอนสุภาพหรือกลอน 8 ได้อย่างงดงามและสมบูรณ์ การใช้คำ “สีสันเสียบแซม” และ “แรงหวังสะพรั่ง” เพื่อสร้างจังหวะและอารมณ์

เป็นการสร้างภาพของความหลากหลายทางธรรมชาติที่แวดล้อมด้วยความหวัง ซึ่งตรงกับสาระสำคัญของเรื่องที่ต้องการสะท้อนให้เห็นความงดงามของความแตกต่างในโลกที่มีผู้คนหลากหลายลักษณะและความคิด

และในวรรคที่ว่า “ความแตกต่างปลั่งทอยังช่อใบ / คือเสน่ห์แมกไม้มาลัยมนตร์” แสดงให้เห็นการใช้ถ้อยคำที่งดงามและมีเสน่ห์ การใช้คำว่า “ปลั่งทอ” และ “มาลัยมนตร์” ช่วยให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพของแมกไม้ที่งดงามพร้อมทั้งยังสื่อความหมายเชิงปรัชญาว่าความแตกต่างคือเสน่ห์และความงดงามของการอยู่ร่วมกันในสังคมมนุษย์

ตัวอย่างบางตอนที่แต่งโดยใช้กาพย์ยานี 11 เช่น ความบางบทจากตอนที่ 3 เราอยู่บนดาวดวงเดียวกันไหม เรื่อง “มูมที่เธอไม่เคยมอง”

“พิศภาพอย่างฉาบฉวย
มองคนพุ่มมมมี
เอาตนเป็นตัวตั้ง
สำเนียงส่อสำเนา

แม้ภาพสวยก็ไร้สี
มิเคยหยั่งซึ้งใจเรา
แบ่งฟากฝั่งกระทั่งเงา
ว่าแตกเหล่าจากเผ่าใด”
(หน้าที่ 68)

จากตัวอย่าง ผู้ประพันธ์ใช้คำว่า “พิศภาพอย่างฉาบฉวย” เพื่อสื่อถึงการมองสิ่งต่าง ๆ อย่างผิวเผิน ไม่ลึกซึ้งถึงความจริงแท้ แม้สิ่งนั้นจะดูงดงามในเบื้องต้น แต่หากปราศจากความเข้าใจที่แท้จริง ก็เปรียบเสมือนภาพที่ไร้สีสันหรือความหมายในเชิงลึก หรือ “เอาตนเป็นตัวตั้ง” หรือ “แบ่งฟากฝั่งกระทั่งเงา” ซึ่งชี้ให้เห็นถึงความแตกแยกที่เกิดขึ้นจากอคติของมนุษย์ที่มองโลกผ่านกรอบของตนเอง ผู้ประพันธ์จึงพยายามสื่อสารให้เห็นถึงผลกระทบของการขาดความเข้าใจซึ่งกันและกันผ่านการใช้ภาษาที่กระชับและคมคาย

จากตัวอย่างบทประพันธ์ทั้งสองประเภท จะเห็นได้ว่าผู้ประพันธ์เลือกใช้คำประพันธ์ที่เหมาะสมกับเนื้อหาของแต่ละเรื่องอย่างชาญฉลาด กลอน 8 ถูกใช้ในเนื้อหาที่ต้องการแสดงภาพความงดงามและความหลากหลายของธรรมชาติ ส่วนกาพย์ยานี 11 ถูกนำมาใช้ในบริบทที่ต้องการเน้นความคิดเชิงปรัชญาเกี่ยวกับความแตกต่างของมุมมองมนุษย์

การส่งสัมผัสทั้งภายในวรรคและระหว่างวรรคทำให้บทประพันธ์มีความลื่นไหล ช่วยสร้างความไพเราะในถ้อยคำ นอกจากนี้ การเลือกใช้ถ้อยคำที่เหมาะสมกับจังหวะของคำประพันธ์ยังช่วยให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น และกระตุ้นให้ผู้อ่านขบคิดถึงประเด็นที่ผู้ประพันธ์ต้องการนำเสนอเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของมนุษย์และการอยู่ร่วมกันในสังคมที่เต็มไปด้วยความหลากหลาย

2.3 ภาษาที่ใช้ในกวีนิพนธ์ “เราอยู่บนดาวดวงเดียวกันไหม”

ภาษาที่ใช้ในการประพันธ์กวีนิพนธ์ “เราอยู่บนดาวดวงเดียวกันไหม” เป็นถ้อยคำที่เรียบง่าย สละสลวย และสามารถสื่อความหมายให้ผู้อ่านเข้าใจได้ไม่ยาก ทว่าความลุ่มลึกของเนื้อหาในแต่ละบท ยังคงต้องอาศัยการพินิจพิเคราะห์ เพื่อค้นหาความนัยที่ผู้ประพันธ์ต้องการสื่อออกมา ทั้งนี้ ผู้ประพันธ์ได้เลือกและประยุกต์ใช้โวหารต่าง ๆ เช่น อุปมาโวหาร พรรณนาโวหาร และบุคลาธิษฐานในการสร้างภาพพจน์ที่งดงามและตรึงใจผู้อ่าน แม้ว่าบทประพันธ์ส่วนใหญ่จะไม่ได้เน้นการใช้คำที่ให้ความหมายตรงตัว แต่ผู้ประพันธ์ใช้ภาษาระดับสนทนาที่เราคุ้นเคย เพื่อเพิ่มความเป็นกันเองระหว่างผู้อ่านกับเนื้อหา นอกจากนี้บางช่วงของบทกวีนิพนธ์มีการใช้ภาษาในระดับกึ่งแบบแผนหรือกึ่งทางการ ซึ่งช่วยเสริมความงดงามด้านวรรณศิลป์ สำหรับการทำความเข้าใจเนื้อหาของบทประพันธ์นั้น ผู้อ่านจำเป็นต้องทำความเข้าใจกับคำบางคำที่ผู้ประพันธ์เลือกใช้อย่างพิถีพิถัน เพื่อให้สามารถตีความและเข้าถึงสาระสำคัญที่แฝงอยู่ได้อย่างลึกซึ้ง

การเรียบเรียงถ้อยคำในบทประพันธ์มีความประณีต แฝงไว้ด้วยข้อคิดเชิงลึกเกี่ยวกับสังคม สะท้อนให้เห็นถึงจุดมุ่งหมายสำคัญของผู้ประพันธ์ นั่นคือการปลุกฝังความตระหนักรู้ในคุณค่าของความเป็นมนุษย์และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ผู้ประพันธ์ตั้งใจให้ผู้อ่านทุกวัยเข้าใจและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เมื่อพิจารณาเนื้อหา ฉันทลักษณ์ และสำนวนภาษาโดยรวม จะเห็นได้ว่าผู้ประพันธ์มุ่งเน้นความเรียบง่ายที่แฝงไว้ด้วยความหมายลึกซึ้ง ทั้งยังสามารถเชื่อมโยงประเด็นต่าง ๆ ในสังคมปัจจุบัน เช่น การแบ่งฝักฝ่ายและความขัดแย้งทางความคิดเห็น ได้อย่างแนบเนียนและชัดเจน ตัวอย่างการใช้ภาษาที่โดดเด่นจากบทกวีนิพนธ์นี้ ได้แก่

ตอนที่ 1 มือที่จับดินสอเขียนกอไก่ - “เมื่อฉันโดยสารผ่านตัวหนังสือ”

“มือที่จับดินสอเขียนกอไก่”	เคยปูทางสร้างไว้ให้อ่านเขียน
ซึ่งลูกเคยรับปากจะพากเพียร	ท่ามกลางการแปรเปลี่ยนเรียนรู้วัย”

(หน้า 16)

จากบทดังกล่าวเห็นได้ว่า มีการใช้ภาษาที่เรียบง่ายแต่เต็มไปด้วยความหมายลึกซึ้ง ซึ่งสะท้อนถึงการเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลงในชีวิตของผู้ประพันธ์ ข้อความ “มือที่จับดินสอเขียนกอไก่” เป็นสัญลักษณ์ของการเริ่มต้นการเรียนรู้ สื่อถึงการศึกษารุ่นแรกตั้งแต่เยาว์วัย โดยการจับดินสอเขียนเป็นการปูพื้นฐานในการเรียนรู้ที่จะเติบโตไปในอนาคต ท่ามกลางการแปรเปลี่ยนของวัยและสังคม นอกจากนี้ การใช้คำว่า “ลูกเคยรับปากจะพากเพียร” ชี้ให้เห็นถึงความพยายามและความตั้งใจในการเรียนรู้ซึ่งไม่ใช่เรื่องง่ายและมักต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่มากมาย ทั้งการปรับตัวและความท้าทายในชีวิต ผู้ประพันธ์ใช้คำเหล่านี้เพื่อสะท้อนความยากลำบากในการเติบโตในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

ตอนที่ 2 มนุษย์คือสัตว์ทดลองของพระเจ้า - “ฉันกับเรือใบในมหานคร”

“ฝุ่น เมือง รถ ถนน ผู้คน หมา คือธาราสีเทาแสนเศร้าหมอง

เพียงกรดเกลือหนึ่งหยดที่รดนอง

ก็พร้อมจะพรวดพองเป็นพองพราย”

(หน้า 36)

จากบทดังกล่าวเห็นได้ว่า การใช้ภาษาของผู้ประพันธ์ไม่ซับซ้อนและสามารถสื่อความหมายได้ตรงไปตรงมา ทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้ง่าย เป็นคำศัพท์ที่เราใช้หรือพุดคุยกันในชีวิตประจำวัน จากข้อความที่ว่า “ฝุ่น เมือง รถ ถนน ผู้คน หมา คือธาราสีเทาแสนเศร้าหมอง เพียงกรดเกลือหนึ่งหยดที่รดนอง ก็พร้อมจะพรวดพองเป็นพองพราย” แสดงถึงภาพของความเป็นเมืองที่เต็มไปด้วยความวุ่นวายและความซับซ้อน เช่นเดียวกับความมืดมนในจิตใจมนุษย์ในสังคมปัจจุบัน ซึ่งเต็มไปด้วยปัญหาและความขัดแย้ง ดังนั้น ผู้ประพันธ์จึงใช้เมืองและสิ่งที่เกี่ยวข้องในเมืองเป็นสัญลักษณ์ของความไม่สมบูรณ์ และความเครียดของมนุษย์ ที่เมื่อมีสิ่งกระทบหรือแรงกดดันเหมือน “เพียงกรดเกลือหนึ่งหยดที่รดนอง” (การรดกรดเกลือ) สามารถเกิดการระเบิดหรือความเสียหายได้อย่างง่ายดาย

ตอนที่ 6 สายธารที่ทันหลังกำลังใจ - “หวังเรือเรล่องผ่านทุกด้านภัย”

“บทพิสูจน์ความกล้าประกาศิต

แทนเข็มทิศทางเถื่อนมิเลื่อนหลง

บอกความหมายพรายผืนคลื่นตระนง

ล้วนยังคงล่องเร้นดังเช่นเรือ”

(หน้าที่ 194)

จากบทดังกล่าวจะเห็นได้ว่า บทกวีตอนนี้มีเหมาะสมในเชิงของภาษาที่ใช้ เนื่องจากภาษามีลักษณะที่เรียบง่ายแต่ลึกซึ้ง สามารถสื่อสารแนวคิดที่เป็นนามธรรมให้ชัดเจนและเข้าใจได้ง่าย และการเลือกใช้โวหาร เช่น อุปมาโวหาร และการพรรณนาเพื่อสร้างภาพพจน์ ทำให้เนื้อหามีความงดงามและสะท้อนถึงประเด็นที่ลึกซึ้งในชีวิตและสังคม การใช้ภาษาระดับสนทนาในบางช่วงจึงทำให้ผู้อ่านรู้สึกใกล้ชิดกับเนื้อหามากยิ่งขึ้น เช่นเดียวกับในบทนี้ที่ภาษาช่วยให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจถึงความหมายของการล่องเรือที่ตระนง โดยไม่ต้องการคำแปลที่ซับซ้อนเห็นได้จาก ข้อความ “หวังเรือเรล่องผ่านทุกด้านภัย” เป็นการสะท้อนถึงความพยายามและความกล้าหาญในการเผชิญหน้ากับอุปสรรคต่างๆ ที่อยู่บนเส้นทางชีวิต ผ่านการใช้ภาษาและภาพพจน์ที่สะท้อนความหมายลึกซึ้ง ความกล้าหาญในบทกวีนี้สะท้อนถึงความมุ่งมั่นที่จะผ่านพ้นทุกสิ่งที่ขัดขวาง และยังคงรักษาความมุ่งหมายไว้ไม่คลาดเคลื่อน ดังเช่น “หวังเรือเรล่องผ่านทุกด้านภัย” และ “แทนเข็มทิศทางเถื่อนมิเลื่อนหลง” ที่สื่อถึงความมุ่งมั่นที่ไม่ย่อท้อแม้เจอปัญหาอุปสรรค

นอกจากการใช้ภาษาที่เรียบง่าย ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายแล้ว ในรวมบทกวีเล่มนี้ยังมีการใช้โวหาร และภาพพจน์เป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยเพิ่มความลึกซึ้งและความงดงามให้กับบทประพันธ์ โดยโวหารสามารถช่วยสร้างภาพพจน์และความหมายที่ซับซ้อนได้อย่างมีประสิทธิภาพในขณะเดียวกัน อีกทั้งยังช่วยให้ผู้อ่านสามารถเข้าถึงสาระและแนวคิดที่ผู้ประพันธ์ต้องการสื่อได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ในบทนี้จะนำเสนอการใช้โวหารที่ปรากฏในกวีนิพนธ์ "เราอยู่บนดาวดวงเดียวกันไหม" โดยเน้นการใช้พรรณนาโวหาร ภาพพจน์แบบอุปมา และบุคลาธิษฐาน ซึ่งเป็นเทคนิคการใช้ภาษาในการสร้างภาพและความหมายที่ลึกซึ้งและตรึงใจผู้อ่าน อีกทั้งยังสะท้อนให้เห็นถึงสังคมและแนวคิดที่ผู้ประพันธ์ต้องการถ่ายทอดผ่านตัวบท

การใช้พรรณนาโวหาร พรรณนาโวหารเป็นลีลาการเขียนที่แสดงรายละเอียดของเนื้อความด้านถ้อยคำ ที่ผู้อ่านสามารถสร้างภาพขึ้นได้จากจินตนาการ เกิดอารมณ์ และความรู้สึกคล้อยตาม โดยมักใช้ประกอบหรือแทรกอยู่ในโวหารอื่นเพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพด้วยคำที่แสดงความเปรียบเทียบที่เรียกว่าภาพพจน์ (กาญจนา นาคสกุล, แทรกพรรณ มณีวรรณ, จุไรรัตน์ลักษณะศิริ และชุมสาย สุวรรณชมภู, 2561) ตัวอย่างความบางบทจากตอนที่ 6 สายธารที่ทันหลังกำลังใจ เรื่อง "มองท้องฟ้าซัดซัดฝนซ้ำซ้ำ"

“ในวันบ่ายแก่แถมมน้ำ
สะท้อนทาบกระทบสบนที

ตะวันย่ำก่ำแดงไล่แสงสี
พลีวารีล่องไหลไหวเรือโยน”

(หน้า 168)

ในบทนี้ ผู้ประพันธ์ใช้พรรณนาโวหารอย่างเด่นชัดเพื่อบรรยายทิวทัศน์และบรรยากาศในช่วงเวลาหนึ่ง การใช้คำและภาพพจน์เหล่านี้แสดงถึงการบรรยายถึงทัศนียภาพที่ชัดเจนและมีรายละเอียดที่ลึกซึ้ง การใช้คำว่า "ตะวันย่ำก่ำแดง" บ่งบอกถึงแสงของพระอาทิตย์ในยามบ่ายที่เริ่มอ่อนลงและเปลี่ยนสีเป็นสีแดง ซึ่งช่วยสร้างบรรยากาศที่สงบและอบอุ่น ขณะที่ "ไล่แสงสี" เป็นการแสดงถึงการสะท้อนของแสงจากพื้นน้ำที่เคลื่อนไหว โดยคำว่า "สะท้อนทาบกระทบสบนที" สื่อถึงภาพที่น้ำสะท้อนแสงของพระอาทิตย์และการกระทบกันของน้ำในสายน้ำ "พลีวารีล่องไหล" และ "ไหวเรือโยน" ช่วยให้ภาพนี้สมบูรณ์และมีชีวิตชีวามากยิ่งขึ้น ทำให้ผู้อ่านมองเห็นภาพการเคลื่อนไหวของน้ำและเรือที่ลอยไปในแม่น้ำ

การใช้ภาพพจน์แบบอุปมา (Simile) คือ ภาพพจน์เปรียบเทียบสิ่งที่เหมือนกัน โดยมีคำเชื่อมโยง เช่น คำว่า เหมือน ดุจ ดัง ดั่ง ปาน ราว ประหนึ่ง เพียง เทียม อย่าง ฯลฯ (สมเกียรติ รักษมณี, 2551) ตัวอย่างความบางบทจาก ตอนที่ 3 เราอยู่บนดาวดวงเดียวกันไหม เรื่อง "เถอะ...คนดี"

“ระตะแดตอ๋อนโยนที่โชนฉาย
ที่เพียรช่อนเพียรหลบไม่พบเจอ

ดูละม้ายแววตาเมื่อคราผลอ
แต่กับเอ่อกลับล้นทันภวังค์”

(หน้า 92)

ในบทนี้ ผู้ประพันธ์ใช้อุปมาที่นำแสงแดดมาเปรียบเทียบกับแววตาของคน โดยในวรรคที่ 2 กล่าวว่า “ระตะแดตอ๋อนโยนที่โชนฉาย ดูละม้ายแววตาเมื่อคราผลอ” คำว่า “ละม้าย” ใช้เปรียบเทียบกับแสงแดดที่อ่อนโยนเหมือนแววตาของคนที่หลงส์หรือแสดงออกโดยไม่ตั้งใจ ซึ่งสร้างภาพพจน์ที่ลึกซึ้งและสวยงามซึ่งการใช้อุปมาในบทนี้ไม่เพียงแต่สร้างภาพที่สวยงามเท่านั้น แต่ยังสะท้อนถึงแนวคิดที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับการหลบซ่อนหรือการแสดงออกของความรู้สึกภายใน เมื่อเปรียบเทียบกับแสงแดดกับแววตา สื่อถึงความอ่อนโยนที่สามารถเปิดเผยความจริงที่ไม่สามารถปกปิดได้ เลือกใช้ภาษาในลักษณะนี้แสดงให้เห็นถึงความลึกซึ้งในการนำเสนออารมณ์และความคิดของตัวละครอย่างมีศิลปะ

การใช้ภาพพจน์แบบบุคลาธิษฐาน หมายถึง การทำสิ่งที่ไม่ใช่คนให้มีความรู้สึกนึกคิดอย่างคนเพื่อให้เกิดความรู้สึกประทับใจ มีอารมณ์สะเทือนใจ หรือให้ภาพที่งดงามเป็นภาษากวี (สมเกียรติ รัชมนัน, 2551) ตัวอย่างความบางบทจากตอนที่ 2 มนุษย์คือสัตว์ทดลองของพระเจ้า เรื่อง “ฝูงสัตว์อเล็กทรอนิกส์”

“มองฝูงสัตว์อเล็กทรอนิกส์ระริกรื่น ก่อนกลบกลืนชุดคำสั่งคอยถ่วงถ่วง
เพื่อแปลเป็นพลังงานผ่านคลื่นลม กลางสังคมศิวิไลซ์แห่งไทยแลนด์

(หน้า 49)

ในบทนี้ ผู้ประพันธ์ใช้ บุคลาธิษฐาน (Personification) โดยทำให้ “ฝูงสัตว์อเล็กทรอนิกส์” มีลักษณะคล้ายมนุษย์ มีความสามารถในการเคลื่อนไหวและทำงานอย่างมีจุดประสงค์ ซึ่งไม่ใช่แค่การกระทำอัตโนมัติ แต่ยังแฝงด้วยความตั้งใจและการทำงานที่เชื่อมโยงกับโลกของมนุษย์ ตัวอย่างการใช้บุคลาธิษฐานเช่น “มองฝูงสัตว์อเล็กทรอนิกส์ระริกรื่น ก่อนกลบกลืนชุดคำสั่งคอยถ่วงถ่วง” ซึ่งสร้างภาพให้ฝูงสัตว์อเล็กทรอนิกส์ดูเหมือนมีชีวิตและตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมอย่างมีจุดหมาย คำว่า “ฝูงสัตว์อเล็กทรอนิกส์ระริกรื่น” ทำให้ผู้อ่านนึกถึงสิ่งที่เคลื่อนไหวอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง คล้ายกับฝูงสัตว์ ส่วน “กลบกลืนชุดคำสั่งคอยถ่วงถ่วง” แสดงถึงการทำงานที่ไม่หยุดนิ่งและการจัดการข้อมูลหรือคำสั่งที่ถูกถ่ายทอดไปยังระบบอเล็กทรอนิกส์อย่างไม่มีที่สิ้นสุด ซึ่งทำให้เทคโนโลยีดูเหมือนมีความสามารถทางจิตใจหรือการตัดสินใจเหมือนมนุษย์ การใช้บุคลาธิษฐานในบทนี้ทำให้ผู้อ่านเห็น “ฝูงสัตว์อเล็กทรอนิกส์” เป็นสิ่งที่มีความสามารถในการตอบสนองและทำงานด้วยจุดประสงค์ ไม่ใช่แค่

เครื่องจักรไร้ชีวิตชีวา และยังสะท้อนถึงการพึ่งพาเทคโนโลยีในสังคมสมัยใหม่ที่เครื่องจักรและระบบอิเล็กทรอนิกส์มีบทบาทสำคัญในชีวิตมนุษย์

โดยสรุป ภาษาที่ใช้ในกวีนิพนธ์เล่มนี้มีความเรียบง่าย แต่ต้องมีการวิเคราะห์เนื้อหาของแต่ละบทอย่างละเอียด เพราะผู้ประพันธ์ใช้คำไวพจน์และโวหารที่ไม่ใช่การสื่อความหมายตรงตัว ดังนั้น ผู้อ่านจึงจำเป็นต้องทำความเข้าใจกับความหมายของคำบางคำในบทประพันธ์เพื่อให้สามารถตีความได้อย่างถูกต้อง อย่างไรก็ตาม การใช้ภาษาปากที่เราคุ้นเคยทำให้การอ่านไม่ยากเกินไป และการเรียบเรียงภาษาก็สละสลวย แผ่ซอคิดเชิงลึกที่สะท้อนสังคม ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายของผู้ประพันธ์ในการส่งสารผ่านกวีนิพนธ์เล่มนี้ให้ผู้อ่านทุกวัย ตั้งแต่วัยเรียนจนถึงวัยกลางคนสามารถเข้าถึงและเข้าใจได้

2.5 ภาพสะท้อนที่ปรากฏในกวีนิพนธ์ “เราอยู่บนดาวดวงเดียวกันไหม”

กวีนิพนธ์เรื่อง “เราอยู่บนดาวดวงเดียวกันไหม” มีการให้คุณค่าทางด้านสังคม สะท้อนวิถีชีวิตการอยู่ร่วมกัน การทำงานในสังคมหลายประการ ดังนี้

2.5.1 การใช้ชีวิต ความบางบทจากตอนที่ 3 เราอยู่บนดาวดวงเดียวกันไหม เรื่อง “เราอยู่บนดาวดวงเดียวกันไหม”

“บนดาวดวงเดียวกันสัมพันธ์ภาพ
ไปบนผืนแผ่นดินถิ่นหยาดยัง

เคยไหมทาบทอแสงฉายแรงหวัง
ท่ามกลางความเกลียดชังที่ฝังใจ”

(หน้า 99)

ในบทนี้สะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึกท้อแท้ในการทำงาน คือ การทำงานท่ามกลางความเกลียดชังของเพื่อนร่วมงาน ในใจลึก ๆ แม้จะมีความหวังไหว อยากที่จะร้องไห้แต่ทำได้เพียงแค่มองใจรอคอยความหวังสักวัน ความสัมพันธ์นี้จะเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา จากบทจะเห็นได้ว่าเป็นเหมือนกับทุกคน ๆ ที่เมื่อเจอปัญหาอุปสรรคหนักแค่ไหน ทำได้แค่อดทนฝ่าฟันอุปสรรคนั้นไป ไม่สามารถทำอะไรได้มากมายแม้ยากที่จะทำก็ตาม

2.5.2 การทำงานในสังคม ความบางบทจากตอนที่ 5 สนิมบนขวานและบ้านของเรา เรื่อง “เหรียญ”

“เราต่อสู้บนบรรทัดสังกัศพรค
เกมเก่งแย่งดีหลุมสร้างหลุมพราง

ที่ปริศนาค่อยประเด้นความเห็นต่าง
กำเนิดก่อเค้าร่างสร้างกลโกง”

(หน้า 140)

ในบทนี้สะท้อนให้เห็นถึงการทำงานบนสังคมที่หวังผลประโยชน์ของผู้อื่น คือ ทำงานร่วมกันโดยแบ่งฝักแบ่งฝ่าย ก่อให้เกิดอคติต่อกันต่อหน้าเป็นเหรียญที่ขาวสะอาดไม่มีอะไรแต่ภายในเปรียบไปด้วยเล่ห์กลอุบายที่คอยจะเอาเปรียบคนอื่นเสมอ ไม่นึกถึงศีลธรรมความถูกต้อง จากบทจะเห็นได้ว่า ในสังคมการทำงานหากทุกคนทำงานด้วยความซื่อสัตย์บริสุทธิ์ใจ บรรยากาศการทำงานย่อมมีความสุข แต่หากในการทำงานนั้นเกิดมีอคติต่อกัน แบ่งฝักแบ่งฝ่ายกัน ย่อมเกิดการชิงดีชิงเด่นผลประโยชน์กันโดยไม่นึกถึงความถูกต้อง

2.5.3 การใช้สติแก้ปัญหา ความบางเบาจากตอนที่ 6 สายธารที่ทันหลังกำลังใจ เรื่อง “หวังเรือเราล่องผ่านทุกด้านภัย”

“เธอผ่านด่านแดนยากแค้นเหลือ
อดทนดั่งแผ่นผาศิลาทอง

ด้วยลำเรือกล้าแกร่งเรียวแรงผอง
ใดจะเซาะเรือหมองมีพ้องพาน”

(หน้า 192)

ในบทนี้สะท้อนให้เห็นถึงการใช้สติในการแก้ปัญหาในชีวิต คือ แม้วางานต่าง ๆ จะยาก แต่ไหนความอดทนและการใช้สติตรองในการใช้ชีวิตจะเป็นเกราะคุ้มภัยต่อการโดนกลั่นแกล้ง เอารัดเอาเปรียบ สิ่งที่ทำก็จะประสบความสำเร็จ จากบทจะเห็นได้ว่าสังคมการทำงานในปัจจุบัน ย่อมมีการกลั่นแกล้งกันเป็นเรื่องปกติ แต่หากใช้สติไตร่ตรองในการต่อสู้ ย่อมทำให้ชนะสิ่งต่าง ๆ นั้นได้แม้ว่าบางครั้งร่างกาย จิตใจของเราจะไม่ไหวแล้วก็ตาม

3. บทสรุป

หนังสือรวมกวีนิพนธ์ “เราอยู่บนดาวดวงกันใหม่” เล่มนี้ถือได้ว่าเป็นกวีนิพนธ์ที่เป็นการนำเสนอแนวคิดของผู้ประพันธ์ นิตา มาศิริ ได้เป็นอย่างดีมีการลำดับเนื้อหาที่น่าสนใจและดึงดูดผู้อ่านมีการเขียนบทที่น่าสนใจ การตั้งชื่อเรื่องมีความสอดคล้องเหมาะสมและมีความตรงกับเนื้อหา ลักษณะคำประพันธ์ที่ใช้ในการแต่งเป็นกลอนสุภาพ และกาพย์ยานี 11 ที่ไม่มีความยากมากจนเกินไปสามารถอ่านเข้าใจได้ เป็นกวีนิพนธ์ที่มีคุณค่าและเชิงชั้นทางวรรณศิลป์ เลือกสรรคำมาใช้ได้อย่างเหมาะสม มีความคิดสร้างสรรค์สร้างอารมณ์สะท้อนใจผสมผสานความสุข ความเศร้าไว้ด้วยกัน อย่างลงตัว มีการสร้างสัมผัสตามฉันทลักษณ์จนเกิดความสวยงามทางบทประพันธ์ ภาษาที่ใช้ในการแต่งกวีนิพนธ์เล่มนี้เป็นภาษาที่มีความเรียบง่ายแต่ต้องทำการวิเคราะห์เนื้อหาของบทประพันธ์นั้นว่าผู้ประพันธ์จะสื่อถึงอะไร เพราะผู้ประพันธ์มีการใช้คำไวพจน์และอุปมาโวหารในการแต่งบทประพันธ์ จะไม่ค่อยใช้คำที่สื่อความหมายตรงตัว ซึ่งในการอ่านบทประพันธ์ให้เข้าใจนั้นผู้อ่านจะต้องทำความเข้าใจกับความหมายของคำในบทประพันธ์ก่อนจึงจะสามารถแปลความหมายและทำความเข้าใจได้ แต่ก็ไม่ได้ยากจนเกินไปเพราะมีการใช้

ภาษาปากที่เราคุ้นชินกันอยู่ และในบทประพันธ์มีการเรียบเรียงภาษาได้สละสลวย แฝงไปด้วยข้อคิดต่าง ๆ ในสังคมซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายของผู้ประพันธ์ คือ กวีนิพนธ์เล่มนี้แต่ง ขึ้นเพื่อให้บุคคลในสังคมตั้งแต่วัยเรียนจนถึงวัย กลางคนและกวีนิพนธ์เล่มนี้ยังให้คุณค่าที่เป็นเรื่องราวการผ่านพบปรากฏการณ์ทางสังคมการทำงานและธรรมชาติ ทำให้เกิดความรู้สึกคล้อยตามและเห็นภาพได้กระจ่างชัดเจน หนังสือรวมกวีนิพนธ์ “เราอยู่บนดาวดวงกันใหม่” นี้จึงเป็นกวีนิพนธ์ที่อยู่ในใจของผู้อ่านทุกคนตลอดไปรวมถึงผู้วิจารณ์

4. เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา นาคสกุล, แทรงพรรณ มณีวรรณ, จุไรรัตน์ลักษณะศิริ, และชุมสาย สุวรรณชมภู. (2561). ประเพณีโหวต และการใช้ภาษาในการเขียน. ใน กาญจนา นาคสกุล และคณะ (บ.ก.), *บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม 5: การบวนการคิดและการเขียนร้อยแก้ว*. (น. 20-73). สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐาน การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- นิตา มาศิริ. (2565). *เราอยู่บนดาวดวงกันใหม่*. สมิติวิทย์.
- สมเกียรติ รักษ์มณี. (2551). *ภาษาวรรณศิลป์* (พิมพ์ครั้งที่ 3). สายน้ำใจ.